

EUROPOS PARLAMENTAS

2009–2014

Peticijų komitetas

2011/2069(INI)

13.7.2012

NUOMONĖ

Peticijų komiteto

pateikta Piliečių laisvių, teisingumo ir vidaus reikalų komitetui

dėl pagrindinių teisių padėties Europos Sąjungoje (2010–2011 m.)
(2011/2069(INI))

Nuomonės referentė: Adina-Ioana Vălean

PA_NonLeg

PASIŪLYMAI

Peticijų komitetas ragina atsakingą Piliečių laisvių, teisingumo ir vidaus reikalų komitetą į savo pasiūlymą dėl rezoliucijos įtraukti šiuos pasiūlymus:

- atsižvelgdamas į 2011 m. Komisijos pateiktą ES pagrindinių teisių chartijos taikymo ataskaitą (COM(2012) 169 final),
- atsižvelgdamas į Parlamento rezoliuciją dėl 2010 m. ES pilietybės ataskaitos „Kliūčių ES piliečių teisėms šalinimas“¹,
- kadangi beveik trečdalis Parlamento gautų peticijų yra susijusios su tariamais chartijoje numatytų pagrindinių teisių pažeidimais;

Bendrosios nuostatos

1. todėl dar kartą patvirtina, kad ES ir jos institucijų pareiga ir atsakomybė yra gerbti, užtikrinti, saugoti ir skatinti pagrindines ES piliečių teises, pilietines laisves ir nekintamus Europos Sąjungos piliečiams taikomus principus bei vertybes, remiantis chartijos 2, 6 ir 7 straipsniais ir SESV 9–12 straipsniais, ypač tais atvejais, kai nacionaliniu lygmeniu šios teisės ir laisvės užtikrinamos neveiksmingai ir nepakankamai; tvirtina, kad nereikėtų remtis chartijos 51 straipsniu siekiant sumažinti chartijos ir jos taikymo svarbą, ir pabrėžia, kad šiuo straipsniu nepanaikinamas ES institucijų vaidmuo ir įgaliojimai, susiję su Europos pagrindinių vertybių, pavyzdžiui, pagarbos žmogaus orumui ir laisvei, ir demokratinėms principų, pavyzdžiui, teisinės valstybės, tinkamo valdymo, taikos, pilietybės ir lyčių lygybės bei nediskriminavimo, užtikrinimu, apsauga ir skatinimu;
2. primena Parlamento pareigą Sąjungos piliečiams ir gyventojams saugoti ir ginti jų interesus, taip pat joti atsakomybę už šiuos veiksmus. Šie Parlamento ir piliečių santykiai įgyvendinami vykdant Sutarties 227 straipsnyje nustatytą peticijų procesą, kuriuo Parlamentas įpareigojamas prireikus ir remiantis kiekvieno atvejo aplinkybėmis siekti neteisminių teisės gynimo priemonių peticijos pateikėjų vardu, kad padėtų piliečiams naudotis savo pagrindinėmis teisėmis ir pilietinėmis laisvėmis, ir užtikrinti, kad chartijoje ir sutartyse numatytos vertybės ir principai būtų tinkamai taikomi Sąjungoje ir kiekvienoje valstybėje narėje;
3. ragina valstybes nares laikytis savo įsipareigojimų saugoti savo piliečių pagrindines teises ir pilietines laisves ir pakeisti arba panaikinti nuostatas, kuriomis pagrindinės piliečių teisės ribojamos, taip pat primygtinai ragina valstybes nares laikytis savo įsipareigojimų ir Lisabonos sutartyje² numatytų susijusių pažadų, kad ES pasirašys ir ratifikuos Europos žmogaus teisių konvenciją, taip suteikdama ES piliečiams tokias pačias teises Sąjungos teisės aktų atžvilgiu, kokiomis jie naudojami Sąjungos valstybių narių atžvilgiu, ir panaikindama teisinės apsaugos spragas; atsižvelgdamas į tai, primena, kad siekiant išvengti piliečiams kylančių neaiškumų dėl to, į ką kreiptis kiekvienu atveju, kai jie turi kaltinimų dėl pažeistų teisių, reikia aiškios informacijos apie šios konvencijos taikymo

¹ Priimti tekstai, P7_TA(2012) 0120.

² Europos Sąjungos sutarties 6 straipsnio 2 dalis.

sritį ir jos taikomumą chartijos atžvilgiu;

4. pabrėžia, kad glaudus ryšys sieja nuo ES pilietybės neatskiriamas teises ir teises, įtvirtintas ES pagrindinių teisių chartijoje, taikomoje visiems asmenims, esantiems ES teritorijoje;

Konkretūs klausimai

5. ragina Tarybą laikytis savo įsipareigojimų pagrindinių teisių atžvilgiu ir kuo skubiau pašalinti 2008 m. liepos 2 d. Komisijos pasiūlymo dėl Tarybos direktyvos, kuria įgyvendinamas vienodo požiūrio į asmenis, nepaisant jų lyties, religijos, kultūros, kalbos, išsilavinimo, negalios, amžiaus arba seksualinės orientacijos, principas, kliūtis; atsižvelgdamas į tai pabrėžia labiausiai pažeidžiamų asmenų teises, visų pirma, vaikų teises, ypač jų asmens neliečiamumo apsaugą ir tarpvalstybinių ginčų dėl globos ir su tėvų lankymo teisėmis susijusius atvejus, taip pat neįgaliųjų, pagyvenusių asmenų ir etninių mažumų teises;
6. ragina valstybes nares užtikrinti veiksmingą direktyvos įgyvendinančios vienodo požiūrio principą asmenims nepriklausomai nuo jų rasės arba etninės priklausomybės¹ ir atitinkamų teisės aktų, susijusių su vienodu požiūriu į vyrus ir moteris², įgyvendinimą;
7. remdamasis principu, kad žmogaus orumo negalima pažeisti, smerkia mažumų diskriminacijos atvejus ir ragina Tarybą imtis efektyvių ir atsakingų veiksmų, siekiant remti Sąjungos vertybes valstybių narių, kurios nevisiškai laikosi Sutarties įsipareigojimų šiais klausimais, atžvilgiu;
8. atkreipia dėmesį į tai, kad daugelis gaunamų peticijų yra susiję su žiniasklaidos laisvės apribojimais, ir ragina Komisiją skirti Pagrindinių teisių agentūrai užduotį stebėti ir išnagrinėti šios srities teisės aktus siekiant užtikrinti, kad būtų taikomi bendri žiniasklaidos pliuralizmo ir žiniasklaidos laisvės standartai; taigi, reikalauja, kad Europos Sąjungos pagrindinių teisių agentūrai būtų skirtas pakankamas finansavimas šioms užduotims vykdyti; palankiai vertina Parlamento pranešimą savo iniciatyva dėl žiniasklaidos standartų, kuriuos nustačius gali tekti persvarstyti ES teisės aktus, visai ES nustatymo ir siūlo sujungti Pagrindinių teisių agentūrą ir Europos lyčių lygybės institutą arba parengti teisinę bazę, pagal kurią būtų reikalaujama, kad šios agentūros artimai bendradarbiautų ir koordinuotų savo veiksmus, siekdamas veiksmingai kovoti su Pagrindinių teisių chartijoje užtikrintų teisių pažeidimais;
9. ragina Komisiją nedelsiant užtikrinti, kad valstybės narės perkeltų ir tinkamai taikytų Direktyvą 2004/38/EB dėl piliečių teisės laisvai judėti, nes gaunama nemažai peticijų dėl problemų, susijusių su šia teise;
10. primena, kad socialinės apsaugos išmokų, pensijų, sveikatos apsaugos ir profesinės

¹ Direktyva 2000/43/EB, įgyvendinanti vienodo požiūrio principą asmenims nepriklausomai nuo jų rasės arba etninės priklausomybės;

² Direktyva 2004/113/EB, įgyvendinanti vienodo požiūrio į moteris ir vyrus principą dėl galimybės naudotis prekėmis bei paslaugomis ir prekių tiekimo bei paslaugų teikimo ir Direktyva 2006/54/EB dėl moterų ir vyrų lygių galimybių ir vienodo požiūrio į moteris ir vyrus užimtumo bei profesinės veiklos srityje principo įgyvendinimo.

kvalifikacijos bei akademinų kreditų perkeliavimas yra svarbios teisės, kuriomis užtikrinamas pagrindinių teisių ir pilietinių laisvių įgyvendinimas, taip pat baigus kurti vidaus rinką, tačiau pažymi, kad daugelis piliečių vis dar susiduria su sunkumais, reikalaujami pripažinti šias teises; todėl ragina Komisiją ir valstybes narės užtikrinti, kad šios teisės būtų tinkamai gerbiamos, saugomos, taikomos ir plėtojamos;

11. pabrėžia, kad Komisijos, kaip Sutarčių sergėtojos, vaidmuo nėra tik užtikrinti, kad valstybės narės perkeltų teisės aktus į nacionalinę teisę, tačiau taip pat užtikrinti visiška ir tinkama teisės aktų taikymą, visų pirma siekiant apsaugoti pagrindines piliečių teises; atkreipia dėmesį į teisinį vakuumą, susijusį su piliečių galimybe pasinaudoti teise kreiptis į teismą tais atvejais, kai valstybės narės nėra perkėlusios ar per vėlai perkėlė su jais tiesiogiai susijusius ES teisės aktus;
12. siūlo į Komisijos metinę ataskaitą dėl žmogaus teisių įtraukti padėties valstybėse narėse vertinimą; pateikia pasiūlymą Parlamentui rengti metinę konferenciją, kurią kartu organizuotų Piliečių teisių, teisingumo ir vidaus reikalų bei Peticijų komitetai ir kurioje dalyvautų pilietinė visuomenė bei kiti suinteresuotieji šioje srityje aktyvūs subjektai;
13. teigiamai vertina Komisijos taikomą politiką teikti piliečiams konkrečią su jų teisėmis susijusią informaciją ir nurodyti teisinės pagalbos, prieinamos, kai pažeidžiamos jų pagrindinės teisės, galimybes, taip pat atkreipia dėmesį į tai, kad norint, jog piliečiai galėtų labiau naudotis šia informacija, reikia, kad Komisija derintų ir koordinuotų įvairių komunikacijos priemonių veiklą ir viešus pristatymus; taip pat pabrėžia, kad dėl to Komisija neatleidžiama nuo savo institucinės pareigos nagrinėti piliečių skundus dėl galimų pagrindinių teisių pažeidimų, įvykdytų ne tik ES ir valstybėms narėms taikant ES teisės aktus, tačiau taip pat dėl atvejų, kai valstybėse narėse sistemingai neapsaugomos pagrindinės teisės; ragina Komisiją užtikrintai atlikti savo vaidmenį ir ginti Europos teisinę tvarką, grindžiamą demokratija bei pagrindinėmis teisėmis, ir atkreipti atitinkamų valstybių narių dėmesį į tokius atvejus; mano, kad Europos Parlamentas, kurio politinė veiklos sritis daug platesnė, turėtų aiškiai nurodyti visiems ES piliečiams ir nuolatiniams gyventojams veiksmus, kurių imasi, siekdamas užtikrinti ir apginti pagrindines jų teises;
14. ragina Komisiją persvarstyti reglamentą, kuriuo įsteigiama Europos Sąjungos pagrindinių teisių agentūra, siekiant sustiprinti jos įgaliojimus, vaidmenį ir padidinti nepriklausomumą.

GALUTINIO BALSAVIMO KOMITETE REZULTATAI

Priėmimo data	12.7.2012
Galutinio balsavimo rezultatai	+: 21 -: 0 0: 0
Posėdyje per galutinį balsavimą dalyvavę nariai	Margrete Auken, Victor Boștinaru, Philippe Boulland, Giles Chichester, Nikolaos Chountis, Iliana Malinova Iotova, Carlos José Iturgaiz Angulo, Lena Kolarska-Bobińska, Erminia Mazzoni, Willy Meyer, Chrysoula Paliadeli, Nikolaos Salavrakos, Jarosław Leszek Wałęsa, Rainer Wieland
Posėdyje per galutinį balsavimą dalyvavę (-ę) pavaduojantis (-ys) narys (-iai)	Zoltán Bagó, Birgit Collin-Langen, Axel Voss
Posėdyje per galutinį balsavimą dalyvavę (-ę) pavaduojantis (-ys) narys (-iai) (187 straipsnio 2 dalis)	Ioan Enciu, Petru Constantin Luhan, Bogdan Kazimierz Marcinkiewicz, Franck Proust, Renate Sommer, Hermann Winkler